

VÁRMEGYEI KÖZÉLELET

Társadalmi, kulturális és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő: Sztojka László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dés, Apafi utca 2. szám. — Előfizetési ára: egész évre 12 pengő.

A kormány második milliárdja.

Az Isten segédelmével már elmúlt megszállás ideje alatt milyen nagy irigység és sajnálkozással és örömmel hallottuk, hogy odaát Magyarországon egy Gömbös Gyula milyen kormányintézkedéseket teszen az állam talpraállítására, felépítésére és megerősítésére. Irigylettünk az ott lakható testvéreket, hogy mi nem tarthatunk oda. Sajnáljuk hogy nem vonatkoznak azok a tervek mireánk is. És örvendettünk, hogy a Trianonnal tönkretenni szándékolt magyar nem hagyja magát, vannak vezérei és vannak népei, akik fel akarnak emelkedni újra a küzdő emberiség sorába.

Boldogult Darányi Kálmán miniszterelnök úr jelentette volt be győri beszédében az egymilliárdos programot. A nagy vonalokban folyó program a többek között hatszázmillióval emelte a honvédség költségvetését és igen jelentős összeget juttatott a mezőgazdaság fejlesztésére is. Emlékezzünk, hogy az akkor bekövetkezett események miatt a program nem volt teljesen betartható, mert a külpolitika változása folytán első rendű érdek és halaszthatatlan teendővé vált a honvédségnek úgy létszámában, mint felszerelésben való emelése és fejlesztése.

Az így kiadott pénz azonban nem volt hálátlan befektetés. A mint nőtt a honvédség felszerelése és létszámának emelése folytán az ország hadereje, akként emelkedett külpolitikai tekintélye. A megerősített honvédséggel és annak teljesen modern harcászati felszerelésével lehetővé vált a diplomácia együttműködése, aminek legközvetlenebb eredménye volt először a Felvidék egy részének visszacsatolása, majd a Kárpátalja fegyverrel történt visszafoglalása és legutóbb, ide s tova egy éve lesz, a Keleti részeknek és Észak-Erdélynek az anyaországhoz való csatolása és most a Délvidék elfoglalása. Ezzel aztán nemcsak az vált lehetővé, hogy az ország felépítése nagyobb arányokban folyhatott tovább, hanem az ország területének, lakosságának, gazdaságának növekedésével arányban növekedett az ország katonai ereje, ami maga után vonta külpolitikájának nagyobb súlyát és tekintélyét, hadseregének megnövekedését, amiknek mind az lett a következménye, hogy Magyarország a külföld által is elismerten újra tényezővé vált Közép-Európában.

Gömbös Gyula néhai miniszterelnök mondotta ki a józan ész és természetes fejlődés egyszerűségében is fenséges törvényét: evolúció és nem revolúció! Vagyis számolni kell a lehetőségekkel és ennek a nemzeti számvetésnek felelősséggel megállapított lehetőségei szerint vezetni és vinni előbbre az országot, de nem oly korlátlan tenniakarással, ami már több a felelőtlenségnél, valamely, még ha üdvös cél érdekében is belevinni az országot oly

körülmények közé, amiből anyagi vagy erkölcsi eszközök hiányában nincsen kivezető út.

Az előrelátás és gondos vezetés mellett a bel- és külpolitikai viszonyok, adottságok és kilátások alapos mérlegelése folytán merülhetnek fel körülmények, amik a kormány vezetésében a kivitelnél változtatásokat tesznek indokolttá. Így történt a Darányi milliárdos tervvel is. A honvédség elkerülhetetlen nagyobbarányú fejlesztése más térről vonta el az anyagi eszközöket. Míg a honvédség megerősítése nemcsak a most elmondott eredményeket hozta meg az ország javára, hanem lehetővé tette azt is, hogy a bolsevizmus által legjobban megkínzott Magyarország is ott lehet most az európai népek küzdősorában a bolsevizmus ellen, addig természetesen a józan ész megállapítása szerint más teendők maradtak teljesítés nélkül. A milliárdos tervet az idők folyamán kialakult helyzet miatt nem lehetett teljesen végrehajtani. De az nem jelentette azt, hogy a program elmarad.

Örömmel olvastuk a földművelésügyi miniszter augusztus hó első szombatján adott nyilatkozatát, amely a második milliárdos programot az ország mezőgazdasági helyzetének fejlesztése jegyében állította be. Ez a program az ország földművelő lakosságában és földjében rejlő értékeket hivatott nagyobb mértékben érvényre juttatni. És hogy milyen nagyarányú ez a program, legjobban mutatja az, hogy az erre a célokra fordítandó összeg a legutóbbi 15 év alatt hasonló célokra fordított legtöbb 685 millió pengőről most az állami háztartás ezen tételét egymilliárd pengőre emelte. Ez a program most tíz évre szóló megvalósítással van beállítva. A beállított egymilliárdot részben a költségvetés keretében, részben a magántőke bevonásával, részben pedig végül kincstári kezességvállalás útján kívánja biztosítani.

Földművelésügyi miniszter úr megállapítása szerint a mezőgazdaság fejlesztése nemzeti ügy. Az erre szolgáló törvényjavaslat alapjául egy közgazdasági és pénzügyi előzetes munkaterv szolgál. Ez az összeg nem túl sok, de jelenlegi viszonyaink mellett nagy áldozatot jelent és az előzetesen megállapított mérleg szerint ez az összeg a nemzeti vagyon és jövedelem mezőgazdasági részének alakulására nézve azt mutatja, hogy a mezőgazdaság fejlesztésére fordítandó egy milliárd pengő a program megvalósítása folyamán összegének többszörösével jelentkezhetik majd a nemzeti vagyon és jövedelem gyarapodásában. Vagyis a befektetett tőke nem holt tőke, hanem a törvény végrehajtása és illetve annak várható kihatása oly értékű lesz, ami nemcsak a mezőgazdaságban, hanem közvetve a többi közgaz-

dasági ágban is megerősödést biztosít és végeredményben az egész ország nagyobb anyagi jólétét, teherbíró képességének fokozását, szellemi haladást és megnagyobodott nemzeti feladatainak eredményes szolgálatát mozdítja elé.

Miként minden embernek, úgy minden országnak is megvan a népek sorában az elhivatása, kötelessége, aminek ha ki nem teszen eleget, elmarad a népek versenyében és léte és létezése céltalaná válván, elveszíti belső erkölcsi értékét, fennállásának és létezésének erkölcsi alapját. Hányszor hallunk a Duna medence országainak szerepéről, ami nem lehet egy önkényes, következtelen vagy tetszészzerű ide-oda kapkodás, hanem gondos előrelátással és a környező népek szerepével összhangban tartott alapos terv, a mi összhangba hozza a más népek érdekével a saját érdekeket, lehetővé teszi, hogy a saját megélhetés mellett ne csak ne akadályozza, de sőt lehetőleg elősegítse a más népek érdekeit is, mert csak így remélhető, hogy a nagy népek harcában a saját nép is megtudjon állni, de sőt tudjon versenyt tartani, előremenni és boldogulni. És ez a vezetés akkor lesz értékes és eredményes, ha az nemcsak az árral úszás, hanem egyúttal kezdeményező és irányító is, — ilyen pedig csak akkor lehet, ha annak sarkpontja a jog, erkölcs és igazság. L.

A megye közigazgatási bizottsági és kisgyűlése.

F. hó 12-én tartotta meg a megye törvényhatósága augusztus havi közigazgatási bizottsági és kisgyűlése szokásos ülését.

Az ülésen dr. gróf Bethlen Béla főispán elnökölt és azon résztvettek a bizottság és kisgyűlés hivatalbeli tagjai teljes számban, a választott tagok élénk érdeklődése és részvétele mellett.

A kisgyűlés ülését délelőtt 9 órakor nyitotta meg az elnöklő főispán és annak tárgysorozatában Szamosujvár különböző szabályrendeleteinek tárgyalása szerepelt, melyek közül a legnagyobb érdeklődést az ottani állami főgimnázium sorsáról intézkedő képviselő testületi határozat váltotta ki. Szamosujvár megyei város közönsége érzelmeit és kívánságát tolmácsolta Áján Tivadar kisgyűlési tag, aki felszólalásában kérte a kisgyűlést, hogy a főgimnázium további fenntartása mellett foglaljon állást. A kisgyűlés azonban a két megyei városban két főgimnázium működését nem látva szükségesnek, többek hozzászólása után mégis arra az álláspontra helyezkedett, hogy helyesebb a régi szamosujvári főgimnázium épületét a jelen kor követelményeknek megfelelően kereskedelmi és ipari iskolák fenn-

tartása céljaira felhasználni, annál is inkább mert a földmivelésügyi kormány egy gazdasági iskola felállítását is engedélyezte.

Szabályozta Szamosujvár város a piaci kereskedelmet akként, hogy az élelmi cikkek vásárlásához a közvetítő kereskedelem láncának kikapcsolása mellett a fogyasztóknak a piachoz jutását megkönnyítse. Erre vonatkozó határozata jóváhagyást nyert. Továbbiakban elfogadta a kisgyűlés Nyitra-Pozsony vármegye átiratát a kóbor cigányok összeírása és munkatáborokba tömörítése érdekében, elútasított Sajó-árvár fellebbezését egy legelő út használatára vonatkozóan és jóváhagyta a magyarláposi iparosok és kereskedők egyesületének alapszabályait, valamint megválasztotta a tisztviselőket, nyugdíjasokra nézve a 1934. évi I. t.-c.-ben elrendelt fegyelmi bizottságot.

Az ezt követő közigazgatási bizottsági ülésen a szakelődő hivatal főnökök adták elő havi jelentéseiket. Ezen felül miniszteri rendeletek és társtörvényhatósági átiratok voltak tárgyalva. A közigazgatási bizottság ülése után az árvaügyi és gazdasági albizottság tartották meg üléseiket.

Gazdasági Élet

Hogyan kell a felesek gabona-termését elszámolni?

A haszonbérleteknél a bérlő csak annyi gabonát adhat ki természetben a bérbeadónak, amennyi a bérbeadó részére a házi, vagy gazdasági szükségletekre feltétlenül szükséges. A feles bérbevevő ezzel szemben a feles bérbeadónak a termésnek szerződés szerinti megillető részét teljes egészében köteles kiadni. Ha a felezés a már kicsépeelt gabonából történik, akkor a cséplést a feles bérbevevő végezteti. Ebben az esetben a cséplési eredménylapon fel kell tüntetni azt, hogy az illető feles bérbevevő, valamint azt is, hogy ki a feles bérbeadó. A községi előjáróság ugyanis ilyenkor mind a kettőnek állít ki gabonalapöt az őket egyenként megillető mennyiségéről. Ha a felezés keresztben történik, és mindkettő külön-külön csépltet, akkor az eredménylap és a gabonalap kiállítására rendszeresen történik, de ekkor is fel kell jegyezni mind a két lapra azt, hogy feles gazdálkodásról van szó.

A mezőgazdasági munkások kenyérgabonavásárlása.

Az olyan mezőgazdasági munkás, aki a múltban gabonáért végzett munkát és idén nem kereste meg a szükséges gabonamennyiséget, kivételesen vásárolhat kenyérgabonát. Indokolt esetben (főképp a szőlőterületeken) a községi előjáróság (polgármester) igazolványt állít ki részére. Az igazolvány alapján legkésőbb ez év október 31-ig beszerezheti a szükséges gabonamennyiséget a legközelebbi Hombár-bizományosnál. A vásárlási igazolványt a Hombár-bizományos bevonja. Ha a bizományos a gabonát a raktárból adja ki, úgy métermázsánként egy pengő jutalékot számíthat. Előfordulhat az az eset is, hogy a vásárló munkás előre megállapodott egy termelővel (lehet gazda vagy fölösleggel rendelkező mezőgazdasági munkás is). Ez a termelő felkínálja gabonáját a bizományosnak és a vásárló mezőgazdasági munkással együtt bejelenti, hogy a felkínált mennyiségből az igényjogosult munkás vásárolni akar. A bizományos ilyen esetben köteles a megjelölt tételt az igényjogosult munkás részére kiadni. Ebben az esetben az 1 pengős jutalék nem számítható fel.

Hogyan szerezheti be a kisgazda abraktakarmány-szükségletét.

Az olyan ötven kat. holdnál kisebb gazda, akinek — főleg elemi kár miatt — nem termet árpája, vagy zabja és arra álla-

tainak takarmányozása végett elengedhetetlenül szüksége van, legfeljebb száz kg. árpanak vagy zabnak a beszerzését a községi előjáróságtól (polgármester) kérheti és ez legkésőbb folyó évi október hó 31-ig a gazdát a beszerzéshez szükséges megfelelő igazolvánnyal látja el. Ez a beszerzés azonban csakis a Hombár-bizományos útján történhetik, aki métermázsánként egy pengő jutalékot számíthat fel a vevő terhére. Gazda-gazdától közvetlenül az idén nem vásárolhat gabonát.

Abraktakarmány eladása kis tételben.

Egyes községekben, de méginkább a városokban vannak olyan egyének, akiknek szántóföld-területük nincsen, ellenben tartanak fuvaroslovat, néhány darab baromfit, galambot, házinyúlát stb. Ezek árpa, vagy zab szükségletének kielégítése végett a közellátási kormánybiztos fog megfelelő kiutalási keretet kapni, amelyet a kormánybiztos a községek, (városok) között fog kiosztani. A szétosztás szabályait a közellátási kormánybiztos fogja megállapítani.

Kis hírek a nagyvilágból

„A vörös fürdőruhás hölgynek, aki tegnap a mühlhausen (Thüringia) tóban fürdött” — ezzel a címmel kapott egy levelet a napokban a német posta. A levél pontos kézbesítése még aznap megtörtént!

Eisenbrod város előjárósága elhatározta, hogy mindazoknak az ifjú házásoknak, akiknek a havi jövedelme nem haladja meg a 2000 koronát, ingyen bocsátja a villanyáramot rendelkezésére.

Egy délamerikai orvos megállapította, hogy a szerelem betegségében szenvedők szíve normális térfogatuk egynegyedével növekszik. A jövőben tehát a szerelem fokát egyszerű térfogatméréssel exakt kísérleti úton lehet majd megállapítani.

147 legalább százéves férfit és nő számoltak a múlt évben Németországban. Kétharmadrészüket Észak- és Északnyugat-Németországból került ki.

A csapdába esett csempész. Egy belga vonaton a napokban csempészellenőrző raziát tartottak. Az egyik csempész azonnal meghúzta a vészféket és hanyathomlok menekült a pályatest melletti erdőbe. Azonban a szó szoros értelmében csapdába menekült: lábát ugyanis egy rókavas csipete, Cseppet sem irigyféreméltó helyzetéből a vámtisztviselők szabadították ki.

Feledékenység következtében elsüllyedt gőzhajó. A dán Loegstoer kikötőjében különös véletlennek esett egy hajó áldozatul. A hajó stewardje kajütjének ablakát a szénkirakódás alatt szabályellenesen kinyitotta és nyitva felejtette. Az egyoldalúan megrakott hajó forduláskor egy felcsapó hullám a kabinablakon keresztül pillanatok alatt több helyiséget egészen elöntött, úgyhogy a hajó két percen belül teljesen oldalára dőlt és elsüllyedt. A hajó legénysége csak nagy ügyességgel tudta életét a vízbe ugrálva megmenteni.

Tehenet fejő kigyó. A portugál Cunheira környékén egy földmives nem tudta megmagyarázni, hogy bár tehene láthatólag bővében volt a tejnek, borja miért soványodik napról-napra. Már az állatorvoshoz akart fordulni, amikor a véletlen fellebbentette a talányról a leplet. Ésti szemleutja alkalmából az istállóban hatalmas kigyót pillantott meg, amint a téhen tőgyén lógott és szemmel látható élvezettel szopott. A téhen különös módon teljesen közömbös maradt, míg a borjú reszketve húzódt az istálló sarkába. A parasztnak vad hajsza után sikerült a kigyót agyonvernie.

ISKOLA

Engedtesse meg, hiszen kit se bántok
s nem vádolok (oly ostoba a vád),
engedtesse meg, hogy egy furcsa fájás
egyszerűen zokogja ki magát,
oly vesztéséget sirat most a lelkem,
mely a nagy bajban alig csöpp atom
s nekem mégis egy világ pusztult benne:
a régi iskolámat siratom

Olvassom: itt, ott, mindenütt a földön
találkozókra gyűlnek emberek,
beleülnek a régi tantermekbe
s a régi réten kedvük hempereg,
megölelik az öreg jó pedellust,
késük nyomát meglelik a padon;
olvassom s aztán elszorul a szívem:
az eltűnt iskolámat siratom.

Be jó lehet ismét érezni rajtuk
rég tanárok örege, hü szemét
s nézni őket, kik bölcsen ittmaradtak,
míg bennünket a vér vitt szerteszét;
be szép lehet, ahogy a volt csoportok
összebujnak... ketten... ötön-haton
s a tornaterem cseng a kacagástól
... jaj, régi iskolámat siratom.

Véndiákok, mennyire irigyeltek;
az én iskolám eltűnt, elmerrült,
tíz év után tudjátok, hova gyűltünk?
Egy — vendéglőbe... kíményes lett a sült.
Tanáraink közül csak kettő volt ott
(az egyik ma raktárnok valahol)
tört lélekkel húzták ki őket s miniket
az összeültközött Idők alól...

A többiek se nyugalomba mentek
— a nyugalom ma lázasan ügget —,
szétfutottak, holmival vagy anélkül,
nem is tudtuk s nem tudjuk címüket,
a felköszöntök halk sírásba fultak
— a Céliatan súlyát ki méri meg? —
egyik fű kérdezte hajnalában:
„Öt év múlva?” Legyinteltünk; minek?...

Minek oda emlékek garmadája,
ahonnan minden semmiségbe hullt,
ezt éreztük a torz hajnali ködben,
mikor szívünket átfonta a múlt
s könnyes szemmel néztük az iskolánkat;
nem ismert ránk s csak bámult hidegen,
ha lerombolták volna, nem lehetne
ilyen távoli, ilyen idegen.

A diákjai nem a mi utódunk,
a tanárai ismeretlenek,
s talán csak a pókhálólepte könyvtár
érzi léptünk: a sok lap megremeg.
Olvassom: itt, ott, mindenütt a földön
találkozókra gyűlnek szabadon
s én, mint ahogy a vesztett ifjúságot,
elsüllyedt iskolánkat siratom.

Véndiákok, kik összejöttök néha
az ősi, kedves oszlopok alatt,
ne csak a ti hü lelketek ölelje
át az udvart, a tanteremfalakat:
gondolatok reánk is, kiknek nincsen
az áhítatot hova vinni el
s a gyermekre, kinek nem lehet járnai
egy iskolát az elődeivel.

Szerencsésebb kortársak: vendiákok,
kiket az ősi Intézet hazavár;
a mi hiába — lelkeségünk lángját
vigyék el iskolátokba bár;
viseljétek a szent falaknak gondját,
ne pusztuljon belőlük egy atom
s üljétek meg pár tanárt ahelyett,
ki elveszett iskolám siratom!...

1928 június 2.

Bárd Oszkár

Uránia mozgó

heti műsora augusztus hó 14-től 22-ig bezárólag.

Aug. hó 14-én és 15-én, csütörtökön és pénteken, fél 7 és fél 9 órakor Csiky Gergely vigjátéka, a **Nagymama** Szörényi Éva, Toronyi, Pethes és Közsahegyivel a főszerepekben.

Aug. 16-án, 17-én és 18-án, szombaton fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor, hétfőn fél 7 és fél 9 órakor: **Zavaros éjszaka**, nagyszerű vigjáték, Tolnai Klárral és Gozon Gyulával.

Aug. 19-én és 20-án, kedden és szerdán fél 7 és fél 9 órakor: **Falúrossza**.

Aug. 21-én és 22-én, csütörtökön és pénteken fél 7 és fél 9 órakor: **Halálugrás, HARRY PIEL**.

Jön: **Semmelweis**.

MINISZTERI RENDELETEK

A miniszterium az ipari anyaggyártás körébe tartozó nyersanyagokat, üzemanyagokat, fél és készgyártmányokat az árú értékének öt ezrelékét meg nem haladható anyaggyártási járulékkal róta meg. A járulék mértékét, lerovásának és behajtásának módozatait az iparügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve 43000/1941. lp. sz. rendelettel akként állapította meg, hogy a most nevezett rendelet mellékletében felsorolt anyagokra az ugyanazon mellékleten felsorolt és meghatározott járulékokat a termelő fizeti, az illető anyagra nézve érvényes árkormánybiztoslag megállapított ár alapúvétele mellett.

Minden kereskedő és iparos köteles üzlethelyiségében, illetőleg áruhályában az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosának rendelkezése alapján kiadott hatósági árjegyzéket kifüggeszteni (5870—1941. M. E.)

A honvédelmi miniszter 35.000. eln. 18—1941. sz. rendeletével a honvédelem által igénybevett gépjárművek térítési díját újól megállapította.

Az Iparügyi miniszter 50.000—941. sz. rendelete szerint olajos magvakat és azokból előállított olajat csak a Futura vásárolhat.

Az árelenőrzés Országos Kormánybiztos 113213—1941. Á. K. sz. rendeletével megállapította az apróbőrök legmagasabb árát, valamint a felszámítható legmagasabb költséget és kereskedő hasznot.

Ugyancsak megállapította az Árelenőrzés Országos Kormánybiztos 114363/941. sz. rendeletével a bőr viszonteladói és fogyasztói árát is.

WIENER MESSE

(BÉCSI VÁSÁR)

1941 szept. 21—28-ig

Díjmentes vizum
Vasúti kedvezmények

Jelentkezési határidő: aug. 25

Felvilágosítást nyújt:

a Wiener Messe magyarországi kirendeltsége, Budapest, V., Vörösmarty-tér 1, Hamburg—Amerika Linie, telefon 183-059, a Németbirodalmi Vasutak Idegenforgalmi Irodája, Budapest, IV., Váci-utca 1—3, telefon 180-229 és az összes IBUSZ utazási és menetjegyirodák.

— **Leipzig Birodalmi Vásár — Vízum kedvezmények.** A Leipzig Birodalmi Vásár hivatala közli, hogy mint az eddigi vásárokról, úgy az augusztus 31-én kezdődő Leipzig Őszi Vásárra is díjmentesen utalják ki a beutazási vízumot. Figyelmezteti a vásár látogatóit, hogy a díjmentes beutazási vízum kiutalására vonatkozó igénylésüket haladéktalanul nyújtsák be a Leipzig Birodalmi Vásár magyarországi képviselőinek; tekintettel ugyanis a rendkívüli nagy érdeklődésre a később beérkező igényléseket már nem veheti figyelembe. Bővebb felvilágosítást adnak: Beszterce, Dr. Beer Ernst igazgató, Horthy Miklós tér 30. Tel.: 54. Marosvásárhely: Dr. Avéd Gregor, Kálvin tér 1. Tel.: 333.

HIREK

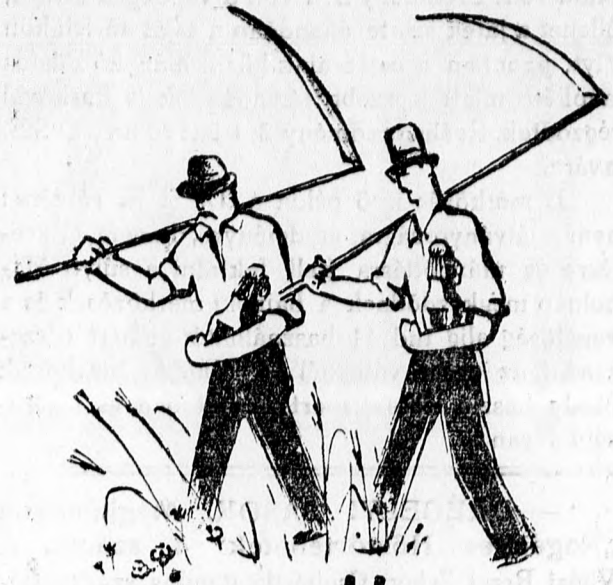
— **Közjóléti Szövetkezet alakuló gyűlése.** Az elmúlt héten, augusztus hó 8-án tartotta meg a vármegye Közjóléti Szövetkezete alakuló gyűlését, a vármegye-ház nagytermében. A gyűlésen a vármegye alispánja elnökölt. Az alapszabályok ismeretése után megalakult a vezetőség. A Szövetkezetet a főispán elnökölte alatt álló felügyelő bizottság ellenőrzése mellett egy igazgatóság vezeti, egyelőre az állam által rendelkezésre bocsájtott segélyből lehetőleg a sokgyermekes kis emberek felsegélyezésére. A segélyek igyekeznek a szükséglet-hez simulni és így segély csak a legkritább esetben lehet készpénz, míg annak zömét a megélhetéshez szükséges vagy a foglalkozáshoz nélkülözhetetlen állatok, eszközök, stb. természetbeni adása képezi. A Szövetkezet az így adott segélyekre nézve a lehető legkönnyebb törlesztési feltételeket köti ugyan, de ingyen semmit sem ad. Jelentékeny tétele költségvetésének a kisemberek földművelésének megkönnyítése, természetesen csak a lehetőség adta korlátok között. A Szövetkezet intenzív működését csak költségvetésének jóváhagyása után fogja megkezdeni.

— **Szamosújvár adománya.** Szamosújvár városa díszes oklevelet adományozott Kaposvár város polgármesterének. A m. kir. belügyminiszter Kaposváry György dr. m. kir. kormányfőtanácsost Kaposvár város polgármesterét, és Szily Gyula dr. kaposvári tiszti főügyészt ez év január havában Désre és Szamosújvárra rendelte ki, a két város közigazgatásának megszervezésére és költségvetésének megállapítására. Kiváló munkát végeztek, mert rövid néhány hónap alatt sikerült a két város közigazgatását és költségvetését rendes mederbe hozni. Szamosújvár város volt polgármestere dr. Horváth Kázmér a város polgárságának nevében díszes, a város ősi címerével díszített oklevelet küldött a polgármesternek és tiszti főügyésznek, amelyben köszönetet mond a lelkes, eredményes munkásságukért.

— **Meghívó.** Szék nagyközség magyar népe a bécsi döntéssel kapcsolatban folyó évi augusztus hó 31-én felszenteli a „Széktről származottak és az ott tevékenkedő és lelkiel odanőttek által adományozott” országzászlóját. Erre az ünnepélyre nb. címet tisztelettel meghívja Szék község országzászló ünnepélyét előkészítő bizottsága. Az augusztus 31-iki ünnep beosztása: d. e. 9—11. óra között istentisztelet a református és róm. kath. templomban, d. e. 11. órakor felvonulás az országzászló alapzathoz és az országzászlót felszentelő ünnepélylefolysa. Déli 1. órakor ebéd, d. u. 3 órakor a „Telek Blanka” Önkéntes Női Munkatábor műsoros ünnepélye. Este 8. órakor a széki „Atzél” Lövészegylet tábor-túze. Az ünnepélyen való szíves részvételét — a résztvevők számának közlésével — kérjük, szíveskedjék a községi előjárás-gunknak t. év augusztus hó 25-ig bejelenteni, hogy mennyenk részére az egytál ételes ebédre gondoskodni tudjunk.

— **Légoitalmi rendelkezések.** A honvédelmi miniszter úr a légoitalmi tekintetében az országos északra és felé vonuló elhatárolással három részre osztotta. A légoitalmi első és második már a nyugati késsávbán jelenték ny könnyítések léptek életbe és így minden reményünk meglehet, hogy a már alkalmatlanságában is megszo-kott ezen korlátozások a mi keleti területünkön is mihamarább meg fognak szünni.

Felélős szerkesztőnk katonai szolgalatra vonult be. A lap szerkesztését Varró Dezső végzi, minden megkeresés, kézirat stb. a „Turul” nyomdába Dész, Apafi u. 2. küldendő.

Kisérje ki
munkahelyére
a
Diana - sósorszesz

mert egy rend helyett
kettőt vág, aki vég-
tagjait a munka
megkezdése előtt
bedörzsöli a valódi

DIANA

sósorszesz

néhány felfrissítő, hű-
sítő, erősítő cseppjével.

eredeti üveg 120 P.
próbaiüveg 70 f.

SPORT

H - I - R - E - K

Kivételesen ritka sporteseményben volt része folyó hó 8-án a Magyar Országos Lawn-Tennisz Szövetség jóvoltából városunk sportszerető közönségének. Asbóth, Dalos, Katona és Fehér, a magyar tenniszsport európai hírnevű játékosai tartottak bemutató mérkőzéseket a leányiskola pályáján. Fehér—Katona és Asbóth—Dalos egyesek után páros mérkőzést játszottak a közönség lelkes tetszésnyilvánításai közben, amely szinte állandó tapssal kísérte a művészi tökélyű játékokat.

Reméljük, hogy e szép látványosság sok új hívet szerzett a tenniszsportnak városunkban, játékosaink pedig soha vissza nem térő alkalmat nyertek a tanulásra. Sajnos, a mérkőzéseknek csak az erkölcsi sikere volt igen nagy, a rendező D. S. E. jelentékeny összeget fizetett rá. Pedig az egyesület megérdemelné a közönség támogatását, mert dr. Herzmann János főtitkár kijelentése szerint egész erdélyi portyájuk során nem játszottak a désihez hasonló jó pályán, a közönség részére pedig lelátót készített a rendező egyesület erre az alkalomra.

A város közönsége és a D. S. E. nevében hálával adózunk a Szövetségnek és a portya résztvevőinek, akik közül különösen a két fiatal és nagy reményekre jogosító Katona és Fehér nyerték meg közönségünk osztatlan rokonszenvét.

Kedden délután a D. S. E. tartalékos csapata az újvidéki M. Á. V. S. E. labdarugó csapatával mérkőzött. A játék mindvégig lendületes és jó

iramú volt. Eredmény 2:1 volt a vendégek javára, jóllehet a játék szinte állandóan a saját térfelükön folyt, azonban a csatáraink közül hiányzó Füstös távolléte miatt legszebb támadásaink is fiaskóval végződtek. Reális eredmény 2:1 lett volna a D.S.E. javára.

E mérkőzés intő példa a D. S. E. részére: nem a látványosságra, eredményre, hanem a nevelésre és utánpótlásra kell fektetni a súlyt. Ma-holnap megkezdődnek a bajnoki mérkőzések és a vezetőség alig tud 11 használható embert összeszedni az egész városból... Minden bizalmunk Módy László lelkes sportszeretében és agilitásában van.

— **DRÉGELYI SASOK.** Megjelent a „Regényes Hőstörténetek” 4. száma. A Vitézi Rend Zrínyi Csoportja gondos szerkesztésében és kiadásában most jelent meg a nagy-sikerű „Regényes Hőstörténetek” 4. száma, a melyet Vereczkei Rezső Zrínyi-munkatársa írt meg. „Drégelyi Sasok” címmel. A lebilincselően érdekes kisregény főhőse Szondy György, a hírneves drégelyi főkapitány, aki utolsó lélekzetéig rettenthetetlen vitézséggel védte Drégely várát a törökök ellen. Ebben a küzdelemben méltóan sorakoznak fel Szondy mellett vitézei is, akik közül csak Tassy Kázmér hadnagy marad életben, s így lehetővé válik, hogy az izig-vérig magyar lelkű Katinkát — sok-sok küzdelem és bonyodalom után — oltárhoz vezesse. A csinos kiállítású, értékes tartalmú füzet — a melyet a szöveg között számos művészi rajz díszít — az Ibusz-pavillonokban és dohányos boltokban kapható 20 fillérért. Megrendelhető évi 2 pengős előfizetési áron a Vitézi Rend Zrínyi Csoportja Munkatársainak Irodalmi és művészeti Szövetkezeténél, Budapest, VII., Reviczky-utca 4/b. szám alatt. Póstatákarékpénztári csekk száma: 58.100.

Szolnok-Doboka vármegye alispánjától.

9471—1941. ai. szám.

Pályázati hirdetés.

Szolnok-Doboka vármegye törvényhatóságánál üresedésben lévő 2 díjas és 5 díjtalan közigazgatási gyakornoki állásra ezennel pályázatot hirdetek. Pályázhatnak azok a magyar állampolgárok, akik valamely hazai egyetemen államtudományi, jogi, vagy közgazdaságtudományi doktorátust szereztek. Az erdélyi területeken lakók közül azok is pályázhatnak, akik a közigazgatási állások elnyerésére a román jogszabályok által megkövetelt képesítéssel (jogi licenca) rendelkeznek.

A díjas közigazgatási gyakornoki állásra kinevezettek az állami rendszerű XI. fizetési osztály 3 fokozatának megfelelő illetményeket élvezik. A díjtalan közigazgatási gyakornoki állásra kinevezettek a m. kir. belügyminiszter úr által megállapított segélydíjon kívül oly összegű kiegészítést kapnak, hogy illetményeik a díjas gyakornokok mindenkoros illetményével egyenlő összegű legyen.

A pályázati kérvényeket a vármegye főispánjához címezve a vármegye alispánjához kell benyújtani, úgy, hogy az a folyó évi augusztus hó 15. napján déli 12 óráig az alispáni hivatalba beérkezzen.

A pályázati kérvényekhez az alább felsorolt okmányokat kell eredetben, hiteles másolatban csatolni;

1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. A megkívánt iskolai végzettséget igazoló oklevél.
3. Egyetemi leckekönyv.
4. Középszintű érettségi bizonyítvány.
5. A magyar állampolgárságot igazoló bizonyítvány.
6. Ujkeletű hatósági erkölcsi bizonyítvány.
8. A keresztény származást igazoló

okmányok.. (Szülők, nagyszülők születési anyakönyvi kivonatai, vagy keresztlevelei). Ha egyelőre beszerezhetők nem volnának, két tanu előtt aláírt nyilatkozatot, melyben pályázó büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy nem tartozik az 1939. évi IV. t.-c. korlátozó rendelkezései alá.

9. A már közszolgálatban álló pályázók tözskönyvi lapjuk hiteles másolatát csatolva, az abban igazolt adatokra vonatkozó okmányok csatolásától mentesek.

10. Az erdélyi területekről származó pályázók a 900—1941. M. E. számú rendelettel rendszeresített, pontosan kitöltött és a lakóhely szerint illetékes főispánnal záradékolt személyi lapot is csatoljanak kérvényükhöz.

A pályázati feltételeknek meg nem felelő, kellően fel nem szerelt és elkésve érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Dés, 1941. évi július hó 14-én.

Alispán helyett:
Vizváry s. k.
vm. főjegyző.

Erdélyi Trassz és Ásványművek Rt., Dés

Meghívó

Az Erdélyi Trassz és Ásványművek Rt.-nak 1941. év augusztus hó 30.-án d. u. 4 órakor Désen a „Hungária” szálloda külön helyiségében megtartandó

IX.-ik rendes közgyűlésére.

Amennyiben ez a közgyűlés az alapszabályok 22 §-a szerint határozatképtelen lenne, újabb közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül 1941. szeptember hó 7-én ugyanazon helyen és időben lesz jogérvényesen megtartva.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1940. üzletéről.
2. Határozathozatal az 1940. XII. 31-ikével lezárt mérleg és eredményszámlákról.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentésének megadása.
4. Az igazgatóság megválasztása ill. kiegészítése.
5. Felügyelőbizottság választása.
6. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.
7. Dahinten Ottó részvényes igazgatósági elnök indítványa az 1940. május 22-i és 1940. augusztus 8-i közgyűlések határozatainak újratárgyalása végett és pedig:
 - a) Alberti Rudolf igazgatósági taggá választása,
 - b) Ludwig Frigyes, Simonis Vilmos, Klüber János megválasztása a felügyelőbizottságba,
 - c) Az 1939. évi zárszámadások jóváhagyása és a felmentvény megadása.
 - d) Határozathozatal az 1939. évi nyereség felhasználásáról.
 - e) Gärtner Ernő igazgatósági tagságának megszüntetése.
8. Alapszabályok módosítása a magyar kereskedelmi jogszabályokat életbeléptető rendelet értelmében
9. Az alaptőke leszállítása és újbóli fel emelése feletti határozathozatal.
10. Esetleges indítványok.

Felhívjuk a közgyűlésen résztvenni kívánó részvényeseket, hogy az alapszabályok 21. §-a értelmében részvényeiket a közgyűlés előtt öt nappal helyezték letétbe a társaság irodájában, vagy a Nagyszabenyi Általános Takarékpénztár beszercei fiókjánál.

Mérleg 1940. december 31-én. Vagyon: Fizető eszközök P. 3.361.13; Adósság P. 180.555.86; Raktárkészlet P. 144.579.97; Zsák P. 53.283.10; Üzemanyagok P.

12.139.30; Berendezések P. 11.025.70; In-gatlanok P. 242.978.54; Gépek és szállító-berendezések P. 479.358.25; Szabadalmak P. 11.632.—; Baritbánya P. 20.000.—; Veszteség P. 177.000.20; összesen P. 1.335.914.05; Teher: Részvénytőke P. 606.666.67; Bankhitelezők P. 124.580.—; Hitelezők P. 100.455.98; Értékesítési tartalék P. 333.255.77; Kétes követelés tartaléka P. 22.577.40; Tartalék alap P. 21.666.67; Fel nem vett osztalék P. 124.827.73; Fel nem vett javadalmazások P. 888.66; Nyereség áthozat az 1939 év-ről P. 995.17; Összesen P. 1.335.914.05. Veszteség-nyereség számla 1940. december 31-én. Veszteség: Nyersanyag számla P. 597.003.83; Költség számla P. 410.330.06; Leírások P. 51.630.07; Összesen: P. 1.058.963.96; Nyereség: Áru számla P. 881.377.24; Kamat P. 586.52; Veszteség P. 177.000.20; Összesen: P. 1.058.963.96.

Dés, 1941. július hó 30-án.

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és rendben levőnek találtuk.

A felügyelőbizottság.

Meghívó

a Szentbenedeki Elektromos Művek Részvénytársaság 1941. évi augusztus hó 26-án délelőtt 10 órakor a vállalat hivatalos helyiségeiben tartandó

XXXI-ik rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1940-es üzletéről.
2. A mérleg- és veszteség-nyereség számla előterjesztése, azok jóváhagyása s az igazgatóság-nak és felügyelőbizottságnak a felmentés megadása.
3. Határozat a kimutatott üzleti eredmény felhasználásáról.
4. A felügyelőbizottság megválasztása.
5. Az alapszabályok 5., 7., 8., 9., 10., 17., 22., 23., 27., 29., 37., 39. és 41. §-ainak módosítása és az ezen módosítások figyelembevételével magyar nyelven megszövegezett alapszabályok jóváhagyása.
6. Esetleges indítványok.

A t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, felhivatnak, hogy az alapszabályok 15. §-ának megfelelően részvényeiket vagy az intézet pénztáránál vagy az Erdélyi Bank kolozsvári főintézeténél, 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg helyezték letétbe.

Ha a meghirdetett napon a közgyűlés határozatképtelenség következtében az alapszabályok 17. §-a szerint nem volna megtartható, szept. 2-án délelőtt 10 órakor az itt meghirdetett helyen és napirenddel új közgyűlés lesz tartandó, mely a megjelentek számára való tekintet nélkül fog érdemleges határozatokat hozni.

Dés, 1941 július 8.

Az igazgatóság.

1769—1941. szám.

Árverési hirdetés.

Alsóilosa község 1881 kat. földet kitevő vadászterületének vadászati jogát 1941. szeptember hó 18-án d. e. 9 órakor az alsóilosvai körjegyzőség irodájában tartandó nyilvános árverésen bérbeadja. A bérlet tartama 10 év. Kikiáltási ár 30 pengő. Árverési feltételek a körjegyzőség irodájában megtekinthetők.

Alsóilosa, 1941. aug. 1.

Előjáróság.

VÁRMEGYEI KÖZLELET

Felelős szerkesztő és kiadó: Sztojka László Szamosujvári fiókszerkesztőség és kiadóhivatal: Enyedi Bálint, „Turul” papírkereskedés, Főter 2. Kéziratokat nem ad vissza és nem őrzi meg a szerkesztőség.